

2021

VEJRUMBRO

REALISERINGSPLAN

VIBORG
KOMMUNE

Realiseringsplan for Vejrumbro

Programmet er udarbejdet af Viborg Kommune og LABLAND i samarbejde med den lokale følgegruppe i Vejrumbro.

August 2021 - oktober 2021

VIBORG
KOMMUNE

Viborg Kommune
Plan og Byggeri
Prinsens Allé 5
8800 Viborg

Kontakt:
Projektleder: Therese Agerkilde
Mail: thra@viborg.dk
Telefon: +45 87875204

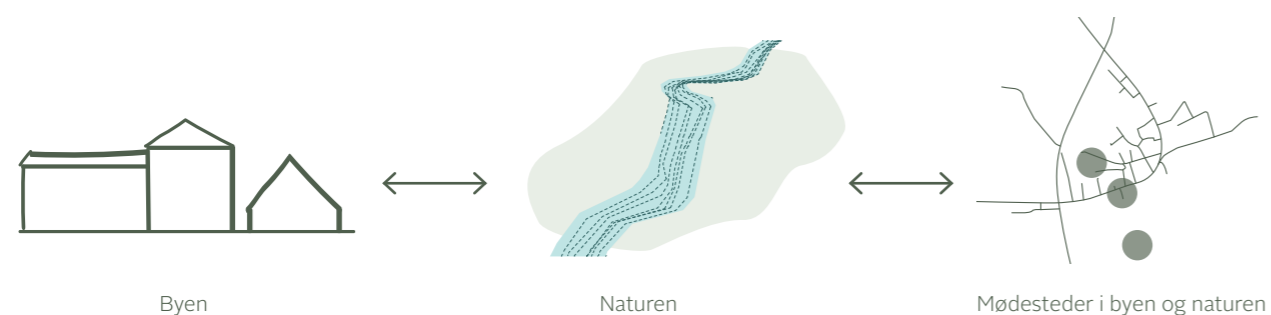
LABLAND
Mejlgade 44 a
8000 Aarhus C

Kontakt:
Projektansvarlig partner
Søren Kristensen
Mail: sk@labland.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

04	FORORD
06	PROCES OG ORGANISERING
08	VEJRUMBRO // OMRÅDEBESKRIVELSE
10	INDSATSER
12	KØBMANDSPLADSEN
20	ÅDALENS LEGEPLADS
24	AKTIVITETSPLADSEN
28	TIDSPLAN OG BUDGET
30	ØVRIGT

Det arkitektoniske hovedgreb

Realiseringsplan for Vejrumbro

FORORD

Vejrumbro ligger omgivet af naturskønne områder i det kuperede landskab øst for Viborg by; med frit udsyn over Nørreåen, der snor sig forbi i bunden af dalen, den har lagt navn til. En levende by, hvor indbyggerne aktivt værner om deres fællesskab, skole, købmand, forsamlingshus samt Nørreåhuset.

Engagementet blandt indbyggerne i Vejrumbro er stort. Der er et alsidigt fritids- og foreningsliv drevet af de mange aktive borgere, der brænder for deres by. Det store engagement ses tydeligt i arbejdet omkring afholdelse af Vejrumbro Openair, der i 2022 afholdes for 6. gang. Mange af byens borgere bruger op til en uge af deres sommerferie på at være frivillige i festivalen, så et økonomisk overskud kan understøtte livet i Vejrumbro og foreningslivet igennem året.

I programmet for realiseringsplanen Vejrumbro udpeges en række spændende nedslag, der har fokus på at styrke netop områderne omkring de eksisterende mødesteder i byen og skabe inspirerende rammer, der gør Vejrumbro endnu mere attraktiv for både borgere og besøgende. Samtidig arbejdes der med at binde by og natur endnu tættere sammen, så man i højere grad får gavn af det potentiale, omgivelserne omkring Vejrumbro rummer. Et af indsatsområderne er omkring by-

ens købmandsbutik. Butikken har stor betydning for byens identitet – et naturligt omdrejningspunkt og mødested, der er med til at definere Vejrumbro som by. Området ønskes bearbejdet som mere end et mødested mellem mennesker, men også som det sted byen møder den storslåede Nørreådal. Med realiseringsplanen som løftestang gøres det muligt.

Realiseringsplanen for Vejrumbro er udarbejdet i tæt og inddragende dialog med borgerne, hvor særligt den engagerede følgegruppe skal have en stor tak for deres indsats. Jeg glæder mig til at følge det videre arbejde og til at se de færdige resultater i de kommende år.

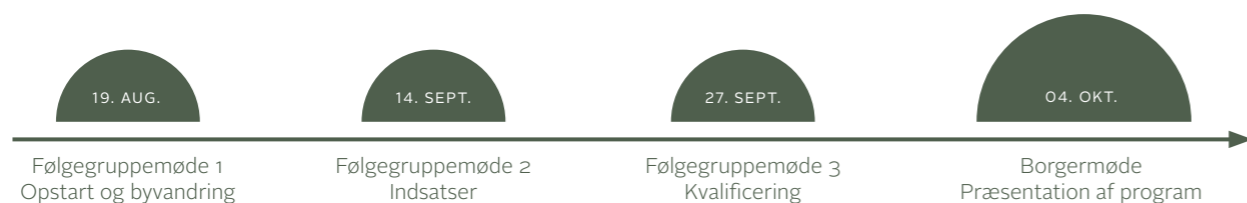
Ulrik Wilbek
Borgmester i Viborg Kommune

Projekterne skal...

- understøtte byens mødesteder
- styrke adgangen til naturen
- være for både borgerne og besøgende
- være af høj arkitektonisk kvalitet
- kunne driftes og vedligeholdes.

Fælles besigtigelse i Vejrumbro. Følgegruppen viser rundt, og de forskellige ønsker til udvikling af byen drøftes undervejs.

Programfasen

PROCES OG ORGANISERING

Eksisterende planer og anden planlægning

Landdistriktsudvalget igangsatte i efteråret 2018 arbejdet omkring lokale udviklingsplaner for byerne i kommunens landdistrikter.

Realiseringsplanen bygger videre på arbejdet med den lokale udviklingsplan (LUP) i Vejrumbro. Den lokale udviklingsplan beskriver byrådets plan for landsbyens udvikling, og hvad de vil prioritere at arbejde for samt hvilke idéer og projekter, borgerne selv vil arbejde på at realisere.

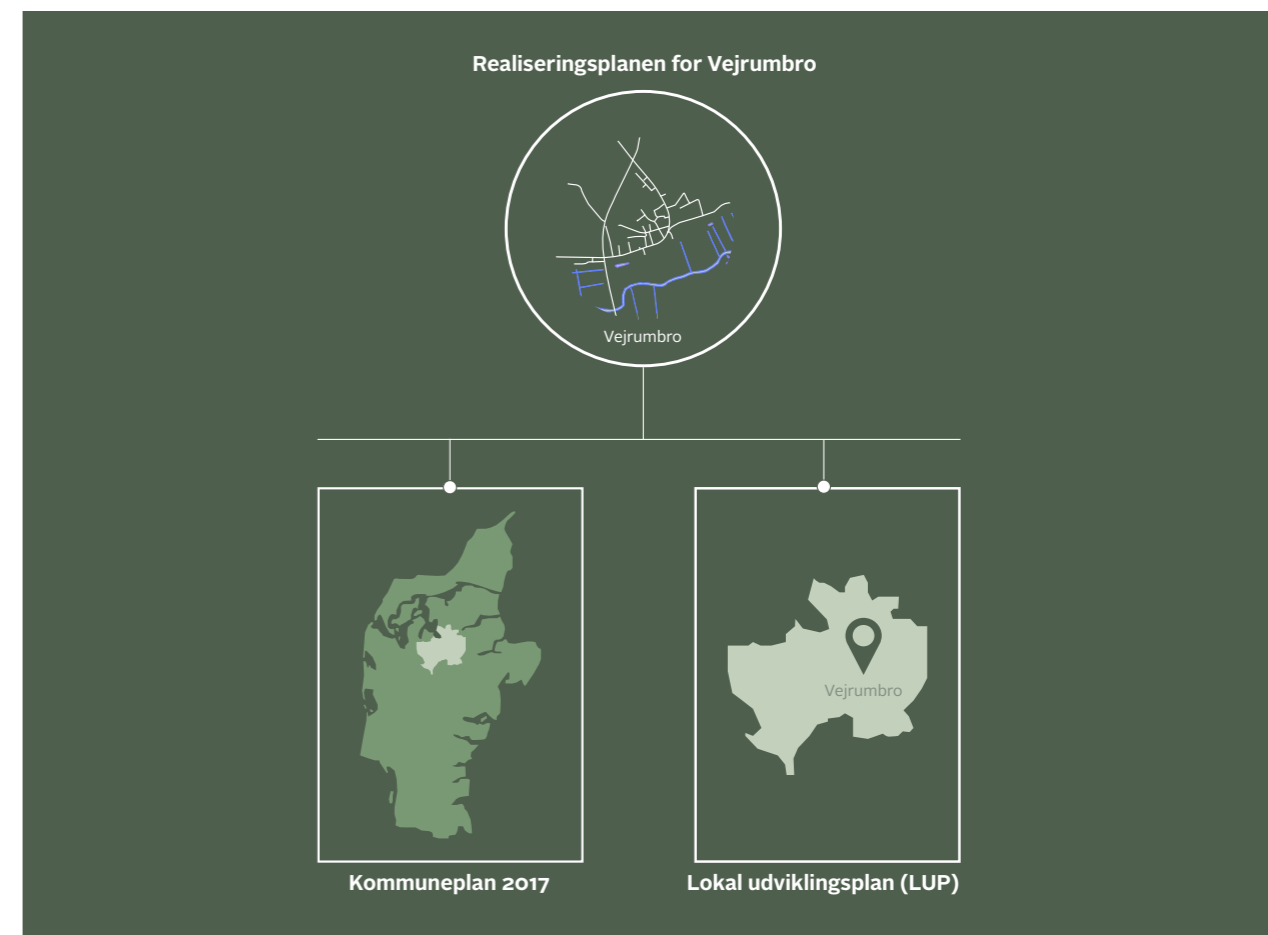
Følgegruppen

For at sikre den lokale forankring er programmet udviklet i tæt dialog med den lokale følgegruppe. Gruppens sammensætning har taget udgangspunkt i de lokale borgere, der har arbejdet med Vejrumbros lokale udviklingsplan, og den afspejler forskellige interesser i byen. Gruppen har været med til at kvalificere indsatserne i realiseringsplanen, tale med grundejere og i fælles dialog lave økonomiske prioriteringer i fordelingen af de samlede ressourcer på de enkelte projekter. Det lokale ejerskab spiller en vigtig rolle i realiseringsplanen, da indsatsområdernes succes er betinget af, at borgerne engagerer sig i udviklingen af projekterne samt tager de anlagte projekter til sig og engagerer sig i den efterfølgende drift og vedligeholdelse.

Den lokale følgegruppe er blevet involveret undervejs i form af tre følgegruppemøder og løbende dialog. Processen og programmet er afslutningsvist blevet præsenteret for byens borgere på et fælles borgermøde afholdt den 4. oktober i Vejrumbro forsamlingshus.

Den administrative projektgruppe

For at sikre synergi på tværs af kommunale initiativer og projekter i Vejrumbro er der nedsat en tværgående arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra Trafik og Vej, Strategi og Udvikling, Byplan samt Natur og Vand fra Viborg Kommune. Gruppen er undervejs blevet orienteret om og har kvalificeret indsatserne i realiseringsplanen ud fra deres ekspertiseområder. Herudover har gruppen haft mulighed for at fortælle om afdelingernes aktuelle og fremtidige projekter i området, så projekterne tænkes ind i en samlet helhed, og der skabes integrerede løsninger på tværs af kommunale afdelinger og planer.

Områdebeskrivelse

VEJRUMBRO

Vejrumbro ligger knap 10 km øst for Viborg, hvor den gamle landevej mellem Viborg og Randers (Løvskalvejen) krydser Nørreåvej, landevejen mod Hobro.

Vejrumbro ligger i den smukke Nørreådal, som er en bred tunneldal dannet under sidste istid. Vejrumbro er derfor omgivet af natur med mange muligheder for gå-, cykel- og løbeture. Der er stiforbindelser fra Hovedgaden til gode rekreative arealer i det grønne område langs banestien. Fra det grønne område er der en sti videre til åen, hvor der er ophalerplads og shelters. Vejrumbro er opstået ved overgangsstedet Vejrumbro over Nørreåen, der var endestation for pramfarten fra Randers. Byen er naturligt afgrænset mod syd af Nørreådalens og den nedlagte Fårup-Viborg Jernbane, der i dag er Nørreåstien – en cykel- og gangsti med forbindelse til Viborg og Ørum. Få kilometer øst for Vejrumbro ligger Ø bakker som et langstrakt bakke- og ådal, hvorfra der er udsigt over bakkerne og ådalen.

Byen er idyllisk med sine harmoniske gader og huse. Der er flere højdetræk i byen, hvorfra der er flotte udsigter over ådalen, og kirken ligger smukt placeret på et af disse højdetræk. Den ældste bebyggelse ligger langs Hovedgaden, som midt på krydset af en bæk. Indtil 1992 hed byen øst for bækken Vejrumbro, og byen vest for bækken hed Vejrumbro. Centralt på Hovedgaden ligger "købmanden", hvor tidligere har kunnet købe sine dagligvarer. Krydset mellem Hovedgaden og Fælledvej danner et fint byrum foran forsamlingshuset. Vejrumbro er primært en boligby med både historiske byhuse og nye parcelhuskvarterer. I byens østlige ende ligger et mindre erhvervsområde.

Hvert år afholdes en af Viborg Kommunes største musikbegivenheder, Vejrumbro Open Air, på byens sportsplads.

Realiseringsplanen INDSATSER

Følgegruppen har i samarbejde med Viborg Kommune udviklet og konkretiseret tre forskellige projekter til realiseringsplanen i Vejrumbro. Projekterne omfatter overordnet forskønnelse og renovering af centrale by- og naturrum i byen. Projekterne skaber på hver sin måde særlige by- og naturmæssige kvaliteter i en skala, der er tæt på mennesket.

De udvalgte nedslag i realiseringsplanen er et resultat af dette samarbejde og danner tilsammen et solidt fundament til det videre arbejde med udviklingen af Vejrumbro. Projekterne er beskrevet på de følgende sider. Ved hvert nedslag redegøres for økonomien samt den fremtidige drift og vedligehold.

1. Købmandspladsen

Et løft af forpladsen ved Købmanden og etablering af en ny grøn plads bagved Købmanden ud mod det grønne område.

2. Ådalens legeplads

En naturlegeplads på kanten mellem by og natur.

3. Aktivitetspladsen

En opgradering af parkeringspladsen ved skolen, så den kan bruges til leg og aktivitet, både i skole- og fritid.

Vejrumbro Fri -
Skole, børnehave
og vuggestue

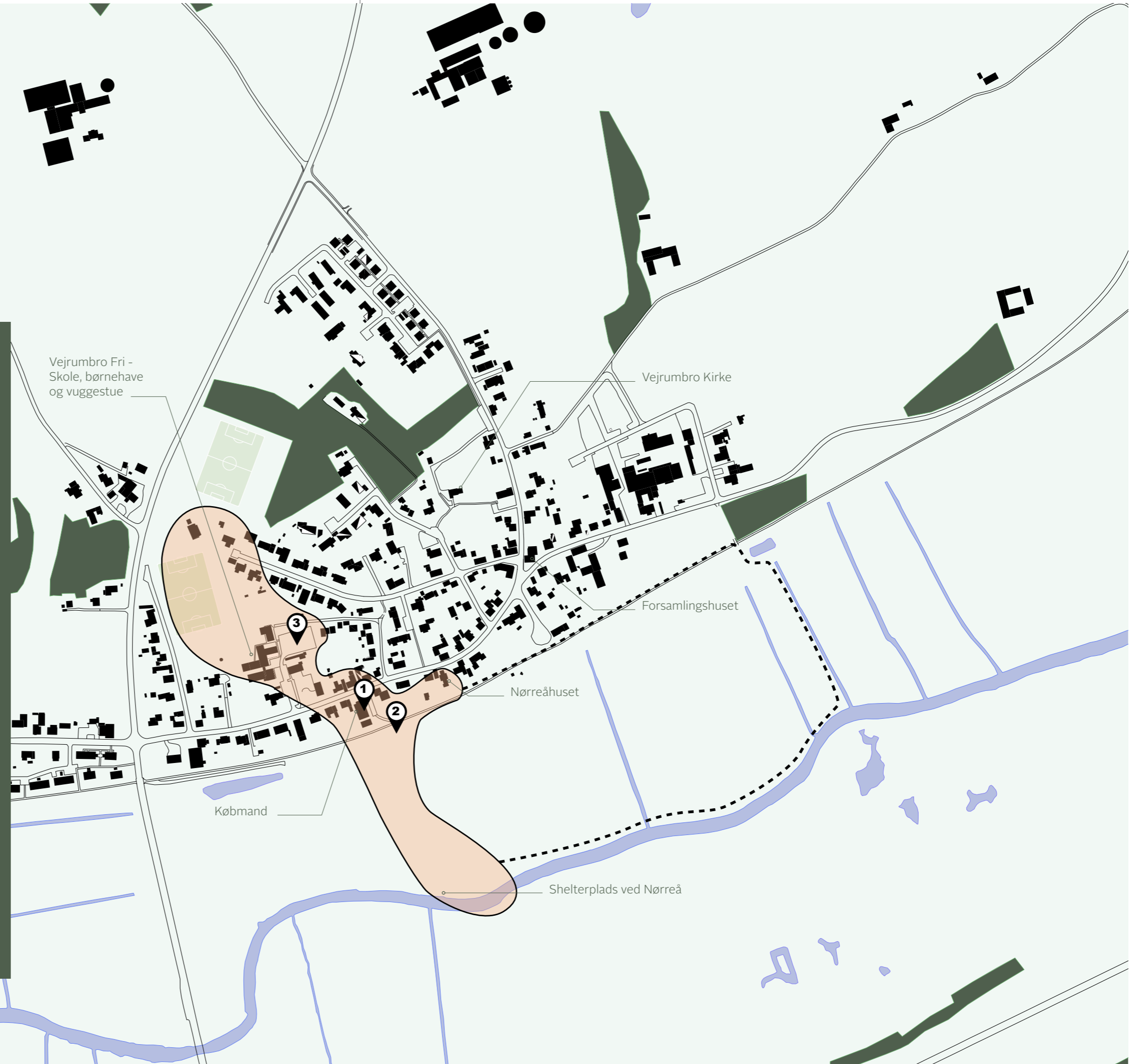
Vejrumbro Kirke

Forsamlingshuset

Nørreåhuset

Købmand

Shelterplads ved Nørreå

KØBMANDSPLADSEN

På kanten mellem by og natur

Byens købmand er på nuværende tidspunkt lukket, men da købmanden har stor betydning for Vejrumbro, arbejdes der på at genetablere købmanden ved hjælp af borgeraktier med mere. Den centrale placering, midt i byen og lige ved Nørreåstien, gør den til et midtpunkt, som dog kan forskønnes og styrkes funktionelt. Området ved købmanden skal opgraderes som centrum i byen og skabe forbindelse mellem byen og åen. Det skal være et naturligt stop, når man cykler langs Nørreåstien.

På pladsen foran Købmanden forlænges fortovet for på den måde at styrke trafiksikkerheden for de gående. Det er derudover med til at indramme pladsen ved Købmanden, hvor der skabes rum for både parkering, ophold og begrønning, der skal bidrage til at styrke området som en bymidte i Vejrumbro. Det er et ønske, at pladsen ud over at fungere som en parkeringsplads i fremtiden også kan blive brugt til udstilling af varer og som en lille bylomme med plads til ophold. Ved særlige lejligheder kan pladsen indtages til aktiviteter for byen, f.eks. markedsdag. Hvis økonomien tillader det, er det også et ønske at få et supplement til den eksisterende belysning, som vil bidrage til at skabe en øget synlighed i de mørke timer og en markering af et bycentrum.

Bagsiden af Købmanden sættes i spil og skal i fremtiden være forsiden af Købmanden ud mod Nørreåstien. Den eksisterende garage rives ned, området ryddes, og der etableres et grønt rum med kig ud over Ådalen. Pladsen fungerer som et lokalt forankringspunkt, men kobler sig også på den eksisterende cykelsti, hvor mange potentielle kunder og besøgende passerer hele året rundt. Her skabes plads til ophold, opsætning af et sejl til overdækning samt mulighed for at grille.

Pladsen foran Købmanden i dag

Området bagved Købmanden i dag - ud mod Nørreåstien

◀ Oversigtsplan - for- og bagpladsen

Økonomi, realisering og fremtidig drift

I realiseringsplanen er der afsat 700.000 kr. til opgradering af Købmandens arealer, både pladsen foran og bagved.

Vejrumbro har på nuværende tidspunkt etableret en positiv dialog med lodsejeren af Hovedgaden 26 angående muligheden for, at byen kan opkøbe et areal både vest og syd for hækken på hans grund. Dialogen skal yderligere konkretiseres i den videre proces.

Derudover skal de myndighedsmæssige forhold omkring vej og parkering afklares i forhold til ind- og udkørsel, disponeringen af parkeringsarealet og pladsen foran Købmanden.

Den fremtidige drift og vedligeholdelse af området skal, som det også er i dag, varetages af Købmanden/grundejeren (borgerforeningen).

Bytorvet, pladsen foran Købmanden // Inspiration Reference: Bylomme i Snedsted, LABLAND ▶

Byens Grønne Plads ved Købmanden // Inspiration

Byens Grønne Plads ved Købmanden // Inspiration

Illustration af pladsen bagved Købmanden

Byens Grønne Plads ved Købmanden // Inspiration

Byens Grønne Plads ved Købmanden // Inspiration

Byens Grønne Plads ved Købmanden // Inspiration

ÅDALENS LEGEPLADS

Borgerne i Vejrumbro har udtrykt et ønske om at få etableret en naturlegeplads, der tager afsæt i de naturgivne forhold på stedet, og som falder naturligt ind i den eksisterende natur i området. Bækkens placering i området synliggøres, hvor der også arbejdes på at integrere bækken som en del af det legende miljø. Legepladsen skal gennem leg, aktivitet og naturlæring udfordre børnene, vække deres nysgerrighed og skabe rammerne til fællesskab for store og små. Hverdag som weekend skal den kunne bruges af byens borgere og af besøgende, der gør stop ved Købmanden. I det grønne område foran Nørreåhuset placeres en bålhytte, indarbejdet som en del af det samlede projekt. Området bliver i dag brugt aktivt af de lokale FDF'ere i Vejrumbro.

I det videre arbejde skal der være særlig fokus på legepladsens aktiviteter, der gerne må lade sig inspirere af naturen som legeplads både i form, udtryk og karakter. Materialevalget skal udstråle solide materialer og høj kvalitet.

Nørreåstien

Nørreådal

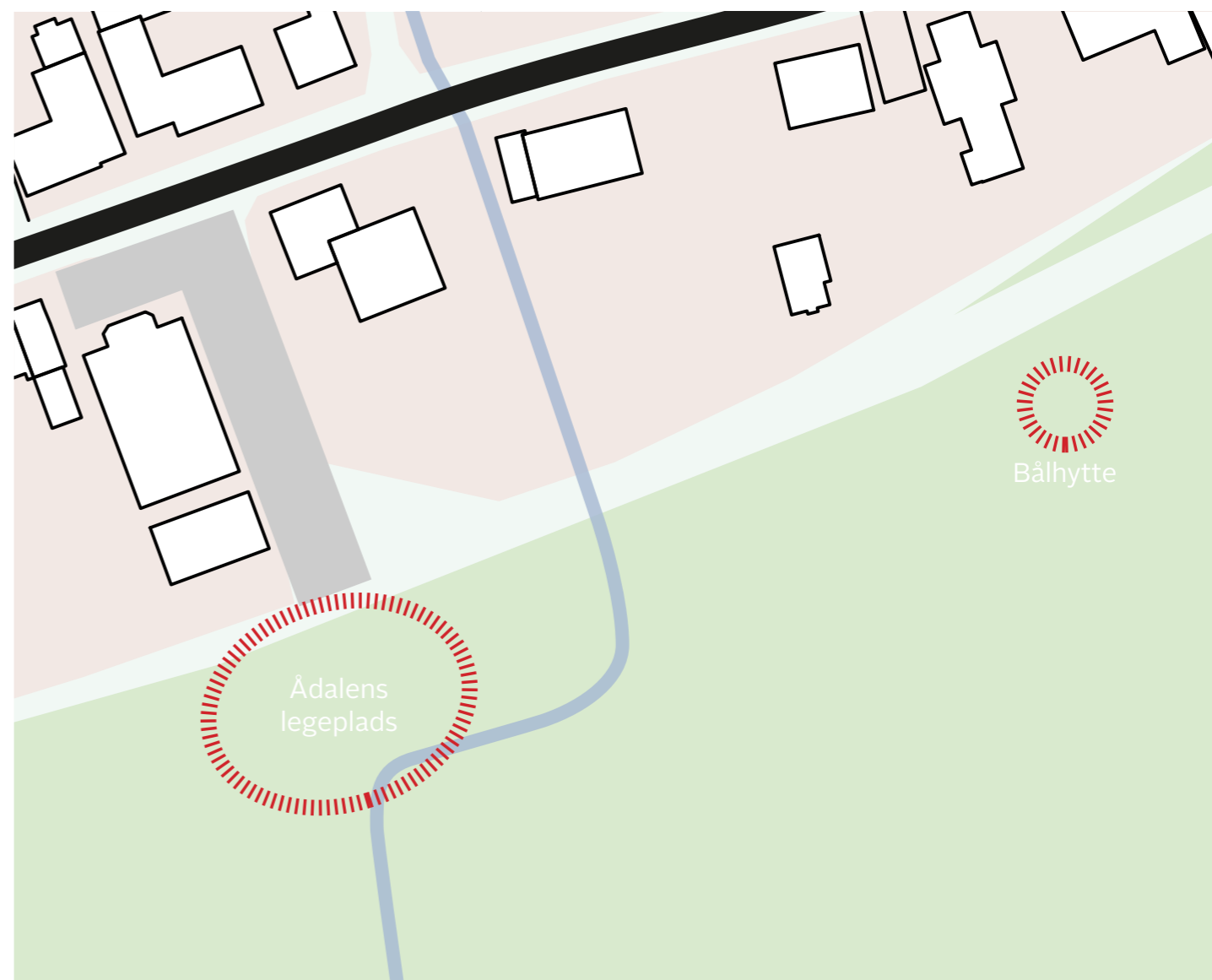
Økonomi, realisering og fremtidig drift

I realiseringsplanen er der afsat 300.000 kr. til etableringen af både naturlegeplads og bålhytte. Der kan med fordel ansøges om ekstra midler hos bl.a. Friluftsrådet.

Det grønne område, hvor legepladsen placeres, er ejet af Viborg Kommune, der står for driften i dag. Fremadrettet skal driften af Ådalens legeplads varetages af lokale aktører i området. I det videre

forløb skal der derfor nedsættes en lokal gruppe, der vil varetage den opgave og underskrive en drift- og vedligeholdelsesaftale i samarbejde med Viborg Kommune. De store græsarealer vil fortsat blive slået af kommunen.

Oversigtsplan - Ådalens legeplads

AKTIVITETSPLADSEN

Et stort parkeringsareal fungerer i dag som både parkeringsområde og legeområde for Vejrumbro Fri, der består af skole, børnehave og vuggestue. Uden for skoletid bliver området brugt af de lokale foreninger, der gør brug af det grønne område bagved skolen. En gang om året omdannes området også til backstage for Open Air Vejrumbro, og i tre dage samles omkring 5000 mennesker til musik og fest.

Området er dog nedslidt og bidrager ikke positivt til byen. Som en central plads i Vejrumbro rummer pladsen potentiale til at blive et levende og legende byrum - et aktivitetslandskab placeret mellem skole og fritidsområder. Det må gerne blive et sted, hvor de unge kan hænge ud i deres fritid, f.eks. ved en pumtrack-bane.

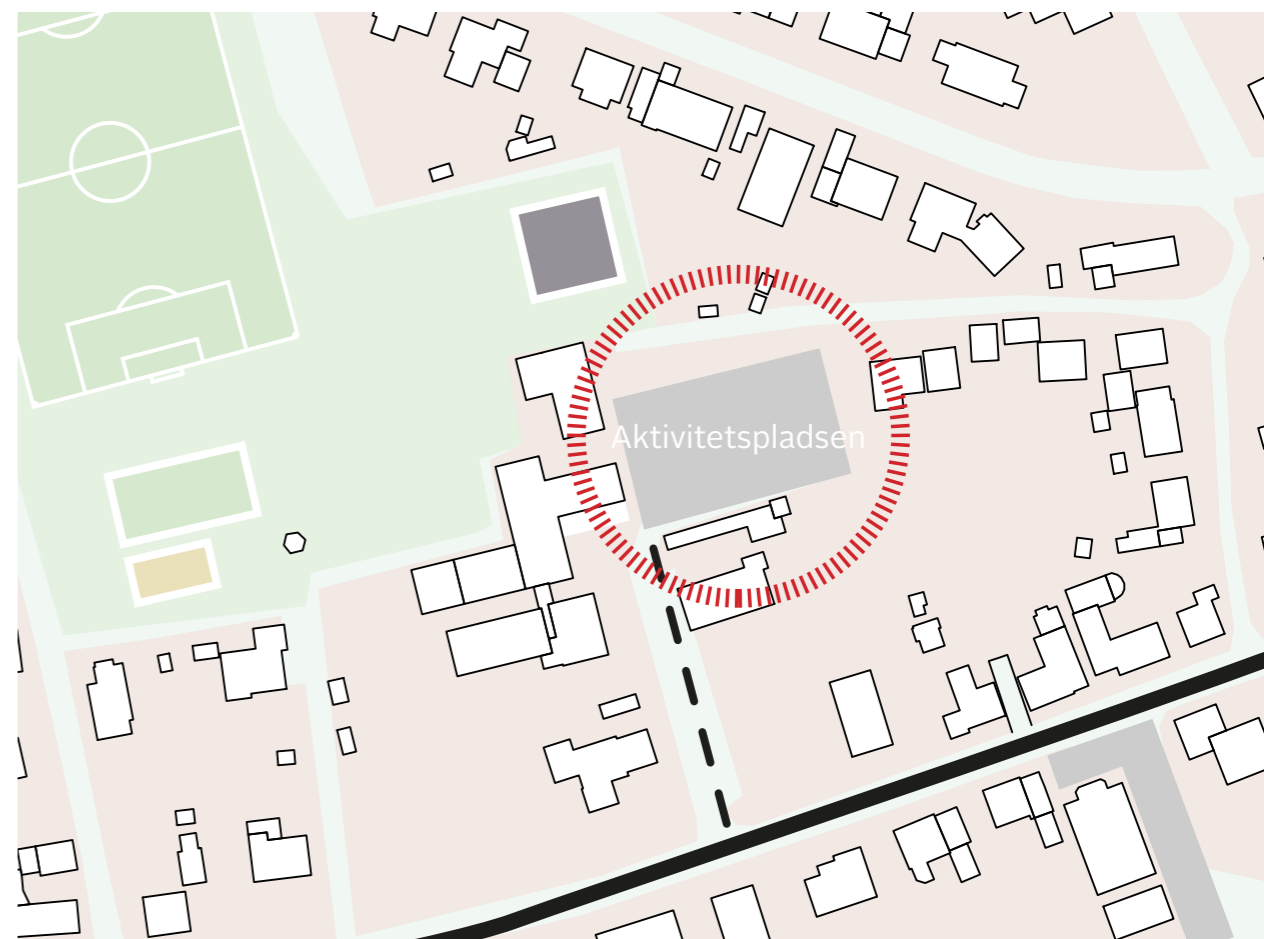
I den videre proces skal der arbejdes med at konkretisere ideen og skabe et sammenhængende greb for et udendørs lege- og læringsrum for hele byen. Ved at indrette området til både ophold, leg og læring kan det bidrage til en øget synergi mellem skole og fritid, og derved blive et endnu større aktiv for byen.

I det videre arbejde skal der være et særligt fokus på at inddrage de omkringliggende aktører - både skole, vuggestue, børnehave og fritidsklubber. Her kan det nærliggende træningscenter også spille en aktiv rolle.

Parkeringspladsen i dag

Oversigtsplan - Aktivitetspladsen

Økonomi, realisering og fremtidig drift

I realiseringsplanen er der afsat 400.000 kr. til at omdanne parkeringsarealet til et legende og aktivt byrum for hele byen. Der kan ansøges om yderligere midler til konkretisering og realisering af projektet.

Arealet er i dag ejet af Viborg Kommune, men der er etableret en driftsaftale med Vejrumbro Fri, der fremadrettet vil stå for drift og vedligeholdelse af aktivetspladsen.

De næste skridt TIDSPLAN & BUDGET

Viborg Kommune bidrager med 300.000 kr. til realiseringsplanen i Vejrumbro, mens der søges statslig refusion på 1.200.000 kr. hos Indenrigs- og Boligministeriet. Det samlede beløb løber derfor op i 1.500.000 kr. Midlerne er fordelt mellem de enkelte delprojekter - både ud fra borgernes ønsker og projekternes omfang. Når Byrådet i Viborg Kommune og Indenrigs- og Boligministeriet har godkendt dette program for realiseringsplanen, kan der tages hul på projekteringen og anlægget af de enkelte indsatsområder. Indsatsområderne vil blive gennemført efter tidsplanen i skemaet på næste side.

Udover de afsatte midler fra staten og kommunen opfordres borgere og foreninger i Vejrumbro til at søge supplerende finansiering hos fonde i forbindelse med realiseringsplanen. Herudover kan borgerne bruge programmet til at søge tilskud til delprojekterne hos lokale virksomheder eller investorer, der ofte er åbne for at sponsorere projekter i lokalområdet.

De næste skridt

De tre indsatsområder bliver gennemført inden for tre år i en prioriteret rækkefølge, der er fastlagt i et samspil mellem den lokale følgegruppe og Viborg Kommune. Det første projekt, der tages hul på, er Købmandspladsen, da projektet skal

koordineres med opkøb af Købmanden, der efter tidsplanen vil ske i foråret 2022. Umiddelbart efter kan projektet udføres og anlægges. Aktivitetspladsen og Ådalens legeplads realiseres i 2023, og dette giver mulighed for at arbejde med yderligere fundraising.

Arbejdet med realiseringsplanen indebærer også et tværfagligt samarbejde i Viborg Kommune, hvor de enkelte delprojekter koordineres med øvrige projekter i kommunen. Den administrative projektgruppe, som har fulgt realiseringsplanen på tæt hånd, vil løbende blive informeret og inddraget efter behov i projekteringsfasen. Købmandspladsen vil f.eks. blive udført i tæt samarbejde med kommunale medarbejdere fra 'Trafik og Veje'.

Aktivitet	2021	2022	2023	i alt
Programskrivning				
Program, planlægning, information, møder, borgerinddragelse, bespisning mv.	100.000 kr.			100.000 kr.
Torve, pladser, opholdsarealer mv.				
1. Købmandspladsen	50.000 kr.	650.000 kr.		700.000 kr.
2. Ådalens legeplads			300.000 kr.	300.000 kr.
3. Aktivitetspladsen		25.000 kr.	375.000 kr.	400.000 kr.
Samlet investering				1.500.000 kr.

De næste skridt

ØVRIGT

Drift og vedligeholdelse

Både drift og vedligeholdelse har været et tilbagevendende punkt på møderne med den lokale følgegruppe. Flere af realiseringsplanens indsatsområder omhandler beplantning og inventar, der løbende skal plejes og vedligeholdes.

Der skal efter programfasen lægges energi i at foretage det helt rigtige materialevalg i forbindelse med de enkelte nedslag. På den måde sikres det, at projekterne er lette at vedligeholde og anlægges i holdbare materialer, der ikke bliver hærgnet med tiden, men derimod bliver smukkere og får et udseende, der smelter mere neutralt ind i landskabet.

Investeringsredegørelse

Vejrumbro er en aktiv og engageret by, og der er altid en masse projekter i gang - iværksat af byens borgere. Med det formål at fremme investeringerne i realiseringsplanen indeholder investeringsredegørelsen en oversigt over de private og kommunale investeringer, der er gennemført i løbet af de sidste par år samt de planlagte fremtidige investeringer i Vejrumbro.

Private initiativer

Forsamlingshuset

- 2017-2021. Flere investeringer i renovering og inventar til Forsamlingshuset med støtte fra både Nordea Fonden, Viborg Kommune samt sponsorer fra lokale virksomheder.

Skolen

- 2020. Nyt tag på skolen.
- 2020. Lydisolering af spisesal.

FDF

- 2021. Ny kano- og badebro ved åen. Penge til materialer fra Viborg Kommune og opført

med frivillig arbejdskraft.

- 2020. Nyt patruljetelt. Finansieret med midler fra en coronapakke.
- 2019. Nyt stjernetelt/flytbar overdækning. Finansieret med midler fra Spilopperne.

Vejrumbro Bold Klub

- 2021. Nyt tag på Open Air Hytte.
- 2020. Renovering af klubhus, Open Air hytte samt etablering af et nyt skur.
- 2017-2019. Nyanlagt petanquebane, hegn og Beachvolley bane.

Legepladsudvalget

- 2020. Kolbøtte stativ på skolens legeplads, Finansieret af Lions club Tjele.
- 2017-2019. Tarzanbane og cykelbane på børnehavens legeplads. Pengene til materialerne blev søgt hos Jem & fix "
- Rutsjebane på børnehavens legeplads - sat op af forældrene. Midler modtaget af Bjerlingbro Y'smenettes club - resten blevet samlet sammen hos Vejrumbro's borger.

Borgerforeningen

- Har investeret egne penge i forbedring af Nørreåhuset indenfor de sidste tre år. Der er købt ny ovn og opvaskemaskine. Derudover er kældervinduerne udskiftet, trappen er repareret, og der er sat nyt halvtag op over bagdøren.

Kommunale initiativer

- 2021. Der er udarbejdet et idékatalog i forhold til potentialer for kano og kajak ved Nørreåen. Der er i den forbindelse givet penge til et plateau ved åen ved Vejrumbro (er udført).
- 2021/2022. Der er søgt puljemidler ved Viborg Kommune i forhold til trafiksikring ved Fælledvej.

